

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Égész évre 720 Lej
Fél évre 360 Lej
Negyed évre 180 Lej
Havonta 60 Lej

Hirdetések díjazás szerinti:
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 50 banival
több

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Buiv. Regele Ferdinand 4/24
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

Zelea Codreanu

aki ma az aktualitás homlokterébe jutott és akiről ma Románia sajtója hasábkban cikkezik, egy fiatal, lobogóhajjú, égőszemű, fanatikus diák. Egyetemi hallgató, de a tudományos könyvek helyett röpiratokat olvas és tudomány helyett tévtanokkal töltötte meg agyát. A tudomány vizsgáját elbukott, a gyilkosság vizsgáját azonban nagyszerűen letette, a mennyiben precizen, a szabályoknak megfelelően másvilágra küldött két ártatlan embert. Értsük meg jól: Zelea Codreanu egyetemi hallgató, aki ügyvédnek, orvosnak, vagy tanárnak készül, tehát intelligens és művelt ember. Nos, ez az intelligens és művelt ember rászegi revolverét három rendőr tisztviselőre és kettőt közülük agyonlő, míg a harmadikat halálos sebbel a kórházba juttatja. Az ország közvéleménye felzudul és megtorlást követel, egy elenyésző és tévtanokkal teleitatott kisebbség hőnek igyekszik feltüntetni a gyilkost, miniszterek gyászbeszédet mondanak, a két áldozatot magába fogadja a puha őszi föld és egy nagy állam tizenhét milliónyi lakossága odamenyörgi a sorsát intéző hatalom felé: egy állam csak addig maradhat fenn, amíg törvényeit tiszteletben tartják, amíg az önbíráskodás nem fejlődhetik szokásjoggá és amíg a politikai differenciákat nem vérrel intézik el.

Az a három revolvergolyó, a mely éles dörrenésével megszakította a jassy-i komoly igazságügyi épület csendjét, súlyos sebet ejtett a konszolidálódni akaró Románia testén. Az ilyen és ehhez hasonló gyilkosságok súlyosan megsebzik annak a hivatalos Romániának a kezét, amely minden lehélletével azon iárad, hogy visszatérhessen a békenívóra és garantálhassa polgárainak a személy és vagyonbiztonságot. Mit gondolhat felölünk Páris és London, ahol a pénzügyminiszter most kölsönt igyekszik szerezni államának. Vajjon felkelti a bizalmat az ország iránt egy-egy ilyen véres és sötét tett?

A terror, bármely oldalról jön is, elítélendő. Akár a vörös bolsevista gondolat adja egy-egy agi látornának kezébe a fegyvert, akár a fehér terror ötlet le ártatlan embereket, vagy akár Mussolini fascizmusa nyomja oda Zelea Codreanu kezébe a revolvert: mind elítélendő súlyos bűn. Ez így tovább nem mehet, maffiak és titkos egyesületek nem működhetnek egy kulturállamban. A fanatikus diák revolverének dörrenése fel kell, hogy rázza az államot eddigi közönyéből. Addig kell cselekedni, amíg nem késő.

A nemzeti párt résztvesz a parlamenti vitában

A parasztpárt országos kongresszust tartott. — Csehszlovákiai üdvözet Lupuéknak.

(Bucuresti, október 28.) A kamara újból való megnyitásának küszöbén a politikai élet újból fel lendült, főleg az ellenzéki pártok kezdtek meg tevékenykedésüket. Így, vasárnap tartotta országos kongresszusát a bucurestii Dácia szállóban a paraszt-párt. A kongresszuson óriási tömeg vett részt. Különösen nagy jelentőséget adott a kongresszusnak az a körülmény, hogy azon résztvett a csehszlovák paraszt-párt kiküldötte Hnidek dr., aki szívélyesen üdvözölte pártja nevében a románai paraszt-pártot. A lelkesedéssel fogadott üdvözetre dr. Lupu válaszolt, majd felolvasták dr. Hodzsa Milán csehszlovák miniszter üdvöző levelét, melynek hemsőséges hangja szinte

a szenzáció erejével hatott. Azután átértek a napirendre, melyen megvitatták az összes napirenden levő politikai kérdéseket.

Másik érdekessége a kongresszusnak dr. Cantacuzino bojár tanár megjelenése volt, akit kilépettnek hittek, de aki felszólalásában kijelentette, hogy nem lép ki a pártból, de megörzi tanácsadói függetlenségét. Utána elfogadták az összes határozati javaslatokat s jóváhgyták a párt parlamenti taktikáját.

A nemzeti párt végrehajtó bizottsága is ülést tartott és elhatározta, hogy résztvesz a parlamenti vitában. A felirati vitában Vaida Voivod Sándor, a költségvetési vitában Maniu Gyula lesznek a párt szónokai.

A „vörös tengelyü“ választások.

Macdonald miniszterelnököt még a csecsemők is vörös ruhában fogadták. — Magasra lobogott a választási harc Angliában.

(London, 1924 október 28.) Ma már kétség nem lehet affelől, hogy az angol választási küzdelemnek „vörös tengelyü“ van. A vörös tengelyen azt kell érteni, hogy Macdonald miniszterelnök ellenfelei — a konzervatívok és a szabadelvűek — minden erőlködésüket arra irányítják, hogy a korteshadjárat a vörös internacionale körül forogjon, s hogy annak kapcsán a munkáskormányra minél alaposabban rákenhessék a vörös színt... a kommunizmust. Birkenhead lord, aki igazán nem tartozik a könnyűszavu politikusok közé, az összes kortesbeszédet ezzel kezdi és ezzel végzi:

— Nincs pénzünk a vörös gyilkosok számára!

Ezzel arra céloz, hogy az angol-orosz egység bizonyos feltételek mellett angol kölsönről beszél, amelyet a moszkvai kormánynek folyósítanak.

Macdonald nem válaszolt erre a „vörös tengelyü“ taktikára olyan taktikával, aminőt ilyen esetben talán más politikus bizonyára alkalmazott volna. Nem hangoztatja, hogy neki semmi köze sincs a kommunistákhoz, s nem bizonyítja idézetekkel, hogy az ő egész élete és politikai munkássága szöges ellentétben van a bolsevizmussal, s talán a legkonzervatívabb főur sem tett annyit Angliában a bolsevizmus ellen, mint éppen ő... Macdonald szigoruan tárgyilagos érveket állít a „vörös váddal“ szemben.

— Akiknek csak halvány sejtelve van gazdasági törvényekről, — fejtegette legutóbb — annak tudnia kell, hogy Oroszország nélkül nem élhet Európa. Legalább úgy nem, ahogy eddig élt. Ha tehát vissza akarjuk ezt a régi békebeli életet varázsolni, föltétlenül szükséges, hogy Oroszországot talpraállítsák. A konzervatív és a koalíciós kormányok millió és millió fontot költöttek arra, hogy Oroszországot a vörösök karmai közül kiszabadítsák. Hadjáratot vezettek ellenük s fölkeléseket szubvencionáltak... Mi volt ennek a következménye? — az, hogy Oroszország vörösebb lett, mint valaha. Az én módszerem ennek épp az ellenkezője. Én Oroszországot be akarom vonni az európai munkába, kölsönt adnék neki, hogy talpra állhasson, mert az a hitem, ahol dolgoznak az emberek, ahol némi jólét van, ott nem lehetnek vörös örültségek... Hogy helyesen gondolkodom, azt abból látom, mióta az európai hatalmak elismerték a szovjetet, a szovjet megszeldült s ismét a régi termelési módszert fogadta el. Ezt a munkát tehát folytatni kell s akkor Oroszország nemsokára ismét bekapcsolódik az európai termelésbe és ennek hatását mindnyájan meg fogjuk érezni.

Jellemző az angol miniszterelnökre, hogy ellenfeleinek „vörös taktikája“ a piros jelvény kitűzésére készítette. Mióta a konzerva-

tívek és a szabadelvűek uton-utfélen levörösözik, vékony, piros szalagot tűzött a gomblyukába. Amikor az alvezérek megkérdezték tőle, hogy nincs-e az ellen kifogása, hogy a munkáspárt a korteshadjáratában vörös színekkel dolgozzék, így válaszolt:

— Egyáltalában nincs. Egyáltalában nincs. Azokra az angol választókra, akiket olyan vörös boldogombákkal is el lehet ámítani, mint amilyeneket a konzervatív- és szabadelvűjelöltek uton-utfélen a tömeg közé dobálnak, mi nem számítunk és nem is számíthatunk. Akik elhiszik azt a szármarságot, hogy én a vörös urakomnak készítem elő a talajt, azok kal én szóba nem állok. Akiknek nincs annyi judiciumuk, hogy átlássák — éppen megfordítva áll a dolog, én vagyok az, aki elhessegetem a vörös rémet és ők azok, akik makacsságukkal előkészítik a talajt a kirobbanás számára — azok csak szavazzanak a másik oldalra. A vörös szín a munka színe s akik ezt a színt szeretik, azt mutatják, hogy együtt éreznek a munkással és azt a reményt táplálják szívükben, hogy lesz még egy jobb világ a mainál.

A miniszterelnök szavát alaposan megfogadták hívei, ahová csak megy az országban, mindenütt tobzódik a vörös szín. Scheffieldben — amikor ide érkezett — például valóságos orgiákat ült. Nemcsak a házak voltak vörös színnel fellebogózva és feldrapériázva, de az emberek is vörösszínű ruhát öltöttek. Az anyák csecsemőkkel a karjukon jelentek meg a gyűlésen, s úgy az anyán, mint a csecsemőn vörös ruha volt. A gyermekek vörös zászlót lengettek, a férfiak vörös nyakkendőt viseltek, igen soknak a fején vörösszínű kalap volt. Ahová csak nézett itt az ember, mindenütt vöröset látott. S ebben a környezetben Macdonald — rideg közgazdasági beszédet mondott. Egyetlen szóval sem tüzelte a hallgatóságot, hogy hová szavazzanak. A munkanélküliség eredetét fejtegette és azt bizonyította, hogy ez az állapot szervesen össze van növe bizonyos gazdasági helyzettel.

Nő a drágulás Budapesten.

Budapestről táviratozzák: A legújabb drágulási statisztika szerint az elmúlt héten 0.123 százalékkal emelkedtek az árak, október elejétől pedig a mai napig 0.358 volt a drágulás százaléka. A drágulás a háboru kezdete óta 19.538-szoros. Ezer korona békebeli vásárló értéke 5.11 békefillér. Az élelmickek drágulása egyéb közszükségleti cikkek árára is drágítólag hat.

Pravoszláv püspök lett Károlyi László titkára.

Egy forradalmi karrier érdekes állomása. — Hogyan lett zsidó diákból katolikus pap, majd pravoszláv püspök.

(Bécs, október 28.) Érdekes forradalmi karrier új állomásáról érkezett híradás: gróf Károlyi Mihálynak, a volt magyar népköztársasági elnök politikai titkárát, Török János dr. volt katolikus áldozópapot, ma a bécsi Szent Száva templomban pravoszláv püspökké szenteltek. A karrier egyik legérdekesebb körülménye, hogy Törököt eredetileg Tochnak hívták és zsidó családból származik. A rendkívüli szellemi képességű ember diákkorában tért át a katolikus vallásra, szemináriumot végzett és katolikus áldozópap lett. A háború kitörésekor mint táborigazgató a harctérre ment, 1918. tavaszán pedig, mert Károlyi irataival Rómába ment, hazatérésekor letartóztatták. Törököt azzal is gyanúsították, hogy egy számvevő altiszttel összejátszott és a katonai kincstár kárára lopásokat követett el. Nem tudtak semmit rábizonyítani, de csak az októberi forradalom kitörésekor bocsátották szabadon. A Károlyi-kormány megbízásából, akkor diplomáciai misszióval külföldre ment. Bár a proletárdiktatúra alatt visszavonultan élt, a kommun bukása után mégis letartóztatták és csak akkor engedték ismét szabadon, amikor keresztapja: Huszár Károly lett a miniszterelnök. Bécsbe emigrált, majd Északamerikába ment és ott éles agitációt kezdett a magyar kormány ellen. 1922-ben Amerikában járt Gorazd olmützi pravoszláv püspök, akinek rábeszélésére áttért a pravoszláv vallásra. Az amerikai magyarság körében pravoszláv

propagandát kezdett és több pravoszláv hitközséget alapított. Most nemrégiben Juhász Mihály amerikai rutén pravoszláv püspökkel Bécsbe érkezett Török János és

Új gyilkosságokkal vádolják Reinitz Jakabot.

A romániai és csehszlovákiai rendőrség után most már a magyar rendőrség is nyomoz a Reinitz-ügyben. — Izgalmas szembesítés készül a cseh-magyar határon.

(Miskolc, október 28.) Reinitz Jakab rejtélyes bűnügyében a csehszlovákiai hatóságok megkeresésére most már a magyar hatóságok is nyomoznak. A csehszlovák hatóságok kérelmére és a nyomozás kiegészítése céljából Románia kiadta Csehszlovákiának Reinitz Jakabot, akit Kassára vittek. Itt is rengeteg terhelő adat merült fel ellene, de Reinitz a bizonyítékok ellenére is tagad. Hat Csehszlovákiában elkövetett gyilkossággal gyanúsítják Reinitzet akit több tanu kétséget kizáróan felismert, sőt akadtak tanuk, akikről beismerte, hogy ő is emlékezik rájuk. Ezek közül egyiknek hamis pénzt ajánlott megvételre Reinitz. Ehhez úgy ment be, hogy egy soha nem halott nevű ember lakása iránt érdeklődött. Ez természetesen csak ürügy volt Reinitz számára. 1920. júliusában tünt el Rozmarin erdői kereskedő Jenő nevű fia. Üzleti utra ment, 1000 dollárt és több ezer cseli korona készpénzt vitt magával. Hiába kutattak utána a szülei, nem tudtak nyomára akadni. Decemberben Reszege-Piskolt határában, Oláh János dinnyecsőz kunyhója mellett tarták ki hulláját a disznók. Oláh Jánosra esett

Juhász püspök azzal a kéréssel fordult a karlovici patriarkátushoz, hogy Törököt érdemei elismerésül avassák fel magyar pravoszláv püspökké. A patriarkátus hozzájárulása után ma Doszitelj nisi és Gorazd olmützi püspök együttesen szentelték fel dr. Török Jánost magyar pravoszláv püspökké.

a gyanu, akit letartóztattak és Oláh beismert mindent. Rozmarin egy vörösszakállú zsidóemberrel jött a kunyhóba. A vörösszakállú a fiatal embert lefektette a kunyhóban és kijött hozzá.

— Sok pénze van, öld meg, itt a kés, — mondotta Oláhnak. Oláh azonban nem vállalta, de elhívta a szomszédból Zajti Ferencet és annak Lajos nevű fiát. Lajos azután végzett Rozmarinnal. A csendőrség letartóztatta a két Zajtit. Másnap Oláh a börtönben felakasztotta magát, a két Zajti pedig Magyarországra szökött. A nyomozás során súlyos bizonyítékok merültek fel Reinitz Jakab ellen, hogy ő volt a felbujtó vörösszakállú zsidó. A két Zajti a legutóbbi napokig szabadon járt Magyarországon, de most a kassai rendőrség megkeresésére a miskolci hatóságok letartóztatták őket. A kassai csehszlovák rendőrség felkérésére a hidasnemeti határra vitték a Zajtiakat és ott ma jog végbemeneni a két Zajti szembesítését Reinitz Jakabbal. A miskolci államrendőrség különben a Reinitz-bűnügyben való nyomozás közben megállapította, hogy Kerecske községben három gyilkosság történt

az idő alatt, amíg Reinitz ott éven keresztül metsző volt. A három még eddig részleteiben kiérítetlen gyilkosság áldozata Oláh József kereskedő, Reich József vásári árus és egy eddig ismeretlen vásáros asszony. Mind a három utóljára Reinitzre láttak beszélni és így valószínűnek tartják, hogy ezek is Reinitz áldozatai lettek.

HOGYALLA?

1924. október 28.-án 100 lejért adtak Né'unk:

2.90 svájci frankot,

10.52 francia frankot,

43.000 belföldi magyar koronát,

39.000 osztrák koronát.

Zürichben 2.90 frankot

Parisban 10.65 frankot

Newyorkban 56 centet.

Magyar szobrászművész balesete.

Budapestről táviratozzák:

Strobl Alajost, a kiváló magyar szobrászművészt súlyos baleset érte epreskerti műtermében. Az ősz mester rendezgetett szobrai között és eközben egy létrán felmászott a legmagasabb polchoz, ahonnan egy szobrot akart levenni. Ez a szobor két és fél méter magasságban volt. Strobl, amikor már majdnem megfogta a szobrot, hogy leemelje, elvesztette az egyensúlyát és lezuhant. Közben tartózkodó tanítványai részesítették első segélyben és gyorsan orvost hívtak, aki megállapította, hogy a balkarját törte el Strobl.

TARCA

Új Orth-legenda.

Rudolf trónörökös, Orth János és Vetsera Mária az önálló Magyarország eszméjének áldozatai? — Egy délamerikai magyar lap szenzációs felfedezései.

(Rio de Janeiro, október havában.) Ez év tavaszán a Newyorkban megjelenő „Amerikai Magyar Népszava” közlése alapján az egész világsajtó megemlékezett arról, hogy egy újságíró egy körhízből ráakadt Orth Jánosra, azonban a súlyos beteg exfőhercegnek gyors halála megakadályozta őt a nyomozásban. Egyes tanúk vallomása és az újságíró birtokába került adatok azt mutatták azonban, hogy János Szalvátor főherceg mielőtt az északamerikai Egyesült Államokba utazott, ahol azután Owen N. Orlow név alatt élt, előzőleg hosszabb ideig Braziliában tartózkodott és itten, Braziliában van ismeretlen helyen deponálva az a vasiáda, amely Rudolf trónörökös írásait tartalmazza és amelyről Larich grófnő is említést tesz emlékirataiban. Ezt a vasiádat állítólag azzal az utasítással deponálták, hogy annak felbontása és tartalmának nyilvánosságra hozatala csak 1927. március 23-ika után történhetik meg. Eddig szólott az „Amerikai Magyar Népszava”-nak az egész világsajtót bejárta értesítése.

Tekintettel arra, hogy az adatok ide, Rio de Janeiroba vezettek, az itt megjelenő „Délamerikai Magyar Hírlap” vette kezébe a rejtély további kibogozását. A „Délamerikai Magyar Hírlap” mosta hosszabb cikket közöl nyomozásáról és mindenekelőtt megállapítja, hogy itten Braziliában olyan elporugálosított családok élnek, akiknek őseik magyarok voltak és a szabadságharc leverése után, 1849-ben menekültek ki Délamerikába. A magyar lap riportérének sikerült több ilyen családdal összeköttetésbe lépnie. — Ezek az emberek már teljesen brazíliaiak és Magyarországról mindössze annyit tudnak, hogy őseik onnan származtak. A „Délamerikai Magyar Hírlap” munkatársa végre ráakadt egy ilyen magyar származású brazíliaira, aki beigazolta, hogy az „Amerikai Magyar Népszava” adatai megfelelnek a valóságnak. Ez a köztisztviselőként álló idős uriember személyesen beszélt Orth Jánossal, aki pár napig atyjának vendége volt és akinek a volt főherceg szenzációs adatokat mondott el a mayerlingi tragédiáról.

— Orth János elbeszélése — így hangzik a nyilatkozat — megdönti azt az állítást, hogy Rudolf trónörökös és Vetsera Mária bárónőt meggyilkolták. Az exfőherceg ugyanis a leghatározottabban állította és ezt az állítását adatokkal igazolta, hogy Rudolf és Vetsera bárónő sajátkezűleg vetettek véget életüknek. Az öngyilkosság

oka szenzációként hathat minden magyar emberre. Rudolf trónörökös minden áron el akart válni feleségétől és Vetsera Mária akarta nejevé tenni. Atyja, I. Ferenc József azonban nem volt hajlandó engedélyt adni arra, hogy a trónörökös felbontsa házasságát. Azonkívül az osztrák és magyar trónok várományosa a Habsburg-ház törvényei szerint nem köthetett volna messzalliancót Vetsera bárónővel. A bárónő azonban csak szívére hallgatott és nem törődve az előítéletekkel, Rudolf kedvese lett. Ezzel a lépéssel azonban önkéntelenül is siettetett a végzetet, Rudolf most már nem bírt menekülni szenvedélyétől és a leány is úgy érezte, hogy nem élhet a trónörökös nélkül.

— Erre az időre estek a magyar szeparációs törekvések, a függetlenségi párt nagy harcai, hogy Magyarország váljék el teljesen Ausztriától és a magyar trónra külön magyar király kerüljön. A terv hívei keresve sem találhattak volna alkalmasabb embert a Magyarországon oly nagy népszerűségnek örvendő Rudolfnál. Rudolf nyomában átlátta, hogy mint magyar király könnyen elválhatna feleségétől és trónra emelhetné Vetsera Mária. A magyar szeparatisták és Rudolf trónörökös között a közvetítő szerepet János Szalvátor főherceg, a későbbi Orth János vállalta, akit szintén belső szerelem fűzött Sturb. Lilléhez és akinek házasságában Ferenc József szintén nem

akart beleegyezni. Minden a legnagyobb rendben haladt volna, ha nem történt volna árulás. — Az egész terv azonban I. Ferenc József tudomására jutott, aki retentő haragra gerjedt saját fia ellen. Rudolfot, mint osztrák-magyar katonatisztet haditörvényszék elé akarta állítani, lázadásal és felségsértéssel vádolva. Rudolf erről nyomban értesült, Vetsera bárónő és néhány barátja társaságában vadászat ürügye alatt Mayerlingbe utazott, ahol éjjel a hálószobában először a bárónővel végzett, majd saját magát lötte agyon. Az a hír, hogy Rudolfot meggyilkolták, abból támadt, hogy szétroncsolt fejlet találtak meg a hálószobában. Ezt azonban kizárólag az általa használt pisztoly roncsoló hatása ölm golyói okozták. Hogy mennyire köztudomású volt annak idején Rudolf öngyilkossága, azt az is bizonyítja, hogy az akkori bécsi hercegérsek eltöltötték a trónörökös temetésénél segédletét, amiből súlyos incidens támadt a Vatikán és a bécsi udvar között.

Eddig tartanak azok az adatok, amelyeket a „Délamerikai Magyar Hírlap”-nak sikerült meg tudnia. Az illető, aki ezeket az adatokat adta, nem akarja magát megnevezni, azonban a lap rendelkezésére bocsátotta a tragikus végű Vetsera Mária bárónő Kairóban készült fényképét, amelyet a nyilatkozó édesapja annak idején az eset miatt ugyancsak eltűnt Orth Jánostól kapott.

HIDEK

Három választás.

Három nagy választás jegyében dolgozik ma az egész világpolitika. — három nagy ország kiérli meg, hogy alkotmányos fejeverekkel döntsön a világnézetek harcában. Ez a harc talán még sohasem volt olyan éles, mint ma, a mikor az eszmék mögül nagyon jól és világosan látszanak ki az anyagi rugók. Az amerikai választásoknak — akármilyen eredménnyel is végződjenek — e pillanatban még csak akadémikus jelentőségük van; hiszen republikánusok és demokraták között csak a választási programban nem pedig a eszelekvő politikában van különbség s Lafolette kísérlete még jó ideig kísérlet marad. Az angol választási harc külső formáiban veszedelmesen közeledik a kontinentális politika választási módszeréhez s mintha nem volna egészen daptalan az angol liberálisok felajánlása, akik a parlamentarizmus Angliában is érezhető hanyatlását panaszzalják. Németország krónikus kormánykriszist talán a új választások sem fogják megszüntetni s az állandó ingadozó nemzet politika inkább gazdasági kísérletményekben fogja megtalálhatni azt a nagy társulatiokét, amely a napipolitikának is szüksége van. — Három nagy nép választ. — nemcsak parlamentet, kormányt és politikai irányzatot, de sorsot is. S ez a sors ma nemcsak az övék, ez a sors fogja meghatározni a világ haladásának útját aból a szárnyú mocsárból, amelybe 1914 óta benne fettegn.

— Mária királyné születésnapja. Ma, szerdán, novemb. 29-én van Mária királyné születésnapja, amelyet az idén is a szokott ünnepélyességgel ünnepelnek meg. Délelőtt tenev órákor az összes templomban Te Deum lesz, amelyen a hatóságok képviselői is megjelennek.

— A király vadászil Bucurestiből jelentik: Ferdinánd kály vasárnap este Bucurestibe érkezt. A chitillai állomáson találkozott György görög exkirállyal, majd vadászatra Seagarceaba utazott.

— Mosoiu miniszter Timisoarán. Mosoiu miniszter vasárnap Timisoarára érkezik, hogy az ujonnan épült politechnikum ünnepélyes megnyitőelőadásán részvegn.

Szterényi József báró lovagias ügye.

Affér a budapesti Angol-Magyar Bank igazgatósági ülésén.

(Budapest, október 28.) Az Angol-Magyar Bank legutóbbi közgyűlésén tudvalevőleg kimondotta a Lloyd Bankkal való fuzióját s ez alkalommal Szterényi József bárót beválasztotta az igazgatóságba. Kónyi Hugót, a Hazai Bank igazgatóját pedig ügyvezető alelnökké nevezte ki. — Tegnap ülést tartott az igazgatóság és az ülés folyamán Szterényi József báró éles szövéltásba keveredett

Kónyi Hugóval. A szövéltásnak lovagias ügy lett a vége. Szterényi József Szurnay Sándor báró volt honvédelmi miniszter és Almássy László nemzetgyűlési képviselő által provokáltatta Kónyi Hugót, aki segédeiül Miklós Andor főszekerestöt és dr. Bedő Mór ügyvédet nevezte meg. A segédek a mai nap folyamán ülnek össze tárgyalásra; de minden remény megvan arra, hogy az ügyet békés uton sikerül majd elintézni.

Harc Zinovjev levele körül.

A londoni orosz szovjetkövet hamisítványának, az angol kormány valódiának monója a bolsevik forradalmi felhívást.

(London, október 28.) Rakovszki, az orosz szovjetkormány londoni követe mai újabb tiltakozásában szemtelen hamisítványnak mondja Zinovjev közzétett levelét. Az angol külügyi hivatal álláspontja a követ nyilatkozata ellenére továbbra is az, hogy a levél valódi. Az orosz szovjetdele-

gáció harminc tagja, akik a kereskedelmi szerződés letárgyalása céljából érkeztek Londonba, ma elutaztak. Macdonald miniszterelnök Cardiffban mondott választói beszédében azt mondta, hogy a külügyi hivatal Zinovjev levelének közlését elhamarkodta. Majd hangsúlyozta az Oroszországgal való egyetértés szükségességét.

Titokzatos halál Aradon.

Mérgezési tünetek között elhunyt Aradon egy cipészsegéd

(Saját tudósítónktól.) Az aradi elsőkerületi rendőrség rejtélyes ügyben folytat tegnap óta nyomozást. Tegnapelőtt délután történt, hogy Zsivanovits Miklós CFR. műhelyben dolgozó cipészsegéd hirtelen rosszul lett. Munkaközben tiltében hátrahanyatlott és rettenetes görcsök között elveszítette eszméletét. Mentőkért telefonáltak, a kik lakására szállították. Csakhamar megjelent a betegnél a hatóság orvos, aki eszméletre térítette a cipészsegédet. A szerencsétlen ember azonban rövid idő múlva ismét elveszítette öntudatát és anélkül, hogy újból eszméletre tért volna, kiszervegett. A cipészsegéd hirtelen halála bizonyos gyanura adott okot. Amikor ugyanis a hatóság orvos segítségével Zsivanovits visszanyerte öntudatát, töre-

dezett hangon elmondotta, hogy azt hiszi, hogy mérgezés áldozata. Rosszullete előtt egy órával felesége tejjel kínálta és előtte való éjszaka pedig dísznótoron volt. Lehet, hogy a tej vagy a dísznótoron elfogyasztott hus volt romlott. Alig fejezte be beszédét Zsivanovits elveszítette eszméletét és meghalt. Az orvosi megállapítás szerint a hullán található külső jelek tényleg mérgezésre engednek következtetni. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek, ahol Pandiciu rendőrkomiszár vezette be a nyomozást a titokzatos ügyben. Az ügyesség elrendelte Zsivanovits Miklós holttestének felboncolását. A boncolás holnapig megtörténik, amelynek eredménye dönti el, vajjon a szerencsétlen cipészsegéd tényleg mérgezés áldozata-e?

— Igazgatók. autóbalesete. Budapestről táviratozzák: Komárom és Ujszöny között a budapesti Klubgarázs két igazgatója autójával az árokba fordult. Váradi igazgató súlyos sérüléseket szenvedett.

— Az Aradi Torna-Egyesület lánckolonja október 31-én, pénteken este fél 9 órákor kezdődik a Fehér Kereszt nagytermében. Jelentkezni ugyanott, valamint Bauer Gyula ur üzletében kitétt iven.

— A Bucuresti utlevélpánama. Bucurestiből jelentik: Az utlevélpánama ügyében a kihallgatások még mindig folynak. A vádtanács csak pénteken dönt Vaitoianu tábornok letartóztatása ügyében. Az ügyesség tegnap kihallgatta a tábornok fiát is.

— Az Esti Lloyd volt igazgatója a timisoarai ügyességén. Megirtuk, hogy dr. Kovács Jenőt, a megszűnt Esti Lloyd napilap igazgatóját a timisoarai rendőrség a curticij határon letartóztatta és Timisoara ra kísérte. Dr. Kovács kijelentette Bain Lázár Komisszárnak, a büntügyi osztály főnökének, hogy a részvények forgalombahozatalánál csalási szándék nem vezette. Kielegíti a károsultakat és ügyvédje dr. Roth a forgalomba hozott Esti Lloyd részvények nagy részét már vissza is vásárolta. — Popper Gyula, a Linoicum-cég vezetője, aki a tulajdonosok ellen az első feljelentést tette, a holnapi napon visszavonja feljelentését. Ezután előreláthatólag Grün Soma fakereskedő is eláll a társa, dr. Kovács ellen kért bünvádi eljárás lefolytatásától. Amennyiben ez megtörténik, úgy a temesvári ügyesség még a holnapi napon dr. Kovács Jenőt szabadlábra helyezi.

— Ujságírókongresszus Clujon. Az Erdélyi és Bánati Kisebbségi Ujságírók Szervezete vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi kongresszusát Clujon (Kolozsváron.) A napirenden több fontos szervezeti, kulturális és szociális kérdés szerepelt. Napirend előtt Perédi György váradi ujságíró szövéltette dr. Paál Árpádnak a Keleti Ujságtól való megválásának okait és javaslatára a kongresszus határozati javaslatot fogadott el, a melyben a Szervezet állást foglalva Paál Árpád mellett, tiltakozását fejezi ki az olyan természetű kísérletezések ellen, amik az ujságíró-munkát bémunkává sülyesztenék le. Ezután alapszabálmódosításokat fogadott el a közgyűlés. A szokásos jelentések meghallgatása után elhatározták, hogy Borszéken a Szervezet üdülőtelepet állít fel beteg tagjai számára. A tisztújító-választás során elnöknek egyhangulag dr. Paál Árpádot választották meg.

— Meztelen örült az uccán. Temesvár - Gyárvárosban Faragó István mesterember megörült és meztelenül az uccára futott. A járőrök lefogták az örült embert és beszállították a közkórház elmeosztályára.

Senzáció Ruhabársony 75 cmtr. széles

a vit

sima

virágos

koekás

MISSR-nél

**Au Priemps
női divatáruhéza**

ARAD,

Minorita-templommal szemben

129-198-250

LEGUJABB

Franciaország elismerte az orosz szovjelet.

(Páris, október 28.) Hivatalosan közlik, hogy a francia kormány ma fogja közölni az orosz szovjetkormányval a szovjet de jure való elismerését.

Megegyezés Anglia és Törökország között.

(Brüsszel, október 28.) Lord Parmoor Anglia és Fethy bej Törökország nevében megegyeztek, hogy Mossulban az 1923-as határstátust tartatják fenn a Népszövetség végleges döntéséig. Ezzel egelőre a háborus konfliktus veszélye csökkent.

Anyagilkosság apai parancsra.

A légyottra menő anyját lelötte a fia — apja parancsára.

(Páris, október 27.) Hátborzongató családi dráma játszódott le az elmúlt éjjel Páris szívében: egy 17 esztendőes ifjú *apja parancsára lelötte anyja kedvesét, aki halálos sebesülést szenvedett.*

A legforgalmasabb ucca egy restaurantjába éjfél tájban egy 50 év körüli férfi lépett be egy ifjú társaságában és egyenesen afelé az asztal felé tartott, ahol egy ur és egy hölgy vacsorázott. A férfi Honoré Lodé bórnagykereskedő volt, a *nő pedig a barátnője, Roques asszony.* Amint megpillantották a belépőket, izgatottan ugrottak fel, mert *az idősebb férfi Roques, az asszony férje, az ifjú pedig Robert nevű fia volt.* Eleinte egyikük sem tudott egy szót sem szólni. A döbbenet mozdulatlan-ságában meredt a légyottra kapott asszony férjére és fiára. De csakhamar kitört a vihar. Heves szóváltás keletkezett köztük, mire

a többi vendég felzúdult és a vendéglős az egész társaságot kituszkolta az uccára. Amikor már kint voltak, a vendéglős hallotta, mikor az apa odaszólt a fiának:

— *Lőj már, nem hallok... lőj!*

Erre a fiu revolvert rántott és egymásután *hatszor rásütötte anyjának barátnőjére,* akit öt lövéstől találva eszméletlenül esett össze. A járőrök fogták el a lövöldöző fiut, aki nem ellenkezett, szó nélkül engedte magát a legközelebbi rendőrhöz vezetetni. Kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy megakarta bosszulni a családján ejtett gyalázatot, de tagadta, hogy apja parancsára cselekedett.

— *Saját elhatározásomból tettem, amit tettem, — szolt — vállalom érte a felelősséget.*

Mint hogy azonban nemcsak a vendéglős, hanem mások is hallották, amint az apja biztatta, hogy *lőjjen, az idősebb Roquesot is letartóztatták.*

— **A munkás tragédiája.** A mureseli (zsigmondházi) gözmalomban az egyik munkás, Ráki András 55 éves mureseli lakos, munkaközben összeesett és meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Ráki szívszélhűdés következtében halt meg.

— **Csendőrségi hírek.** Weisz Mátyás borosjenői részáros feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik az elmúlt éjszaka üzletébe hatoltak és 10000 lej készpénzt vittek el. — Mayer Vilmos simándi gazdálkodó udvarán levő óljából ismeretlen tettesek hat híztót loptak el 30000 lej értékben. — A csendőrség letartóztatta Corv Tódor draufi legényt, aki haragosát, Avut Sopt földművelőt úgy megverte, hogy az sérüléseibe belehalt.

— **Tejrazzia Aradon.** Az aradi városi orvosi hivatal megbízottai a rendőrséggel karöltve, ma ismét tejrazziát tartottak. A kora reggeli órákban a hegyaljai motorosállomásnál ötven tejárusítóasszony Aradra hozott tejt vizsgálták meg. Az uccakon pedig husz tejárusító tejt vettek vizsgálat alá. A razzianak aránylag elég örvendetes az eredménye, mert összesen három asszonynál találtak vízzel hígított tejet. Dr. Cucu Vazul városi főorvos véleménye szerint a gyakran megismételt szigorú tejrazziák hamarosan kiküszöbölik Aradról a hamisított tejet.

— **Az Aradi Atlétikai Club tornaszakosztálya** értesíti a clubtagokat, hogy a téli tornát a román kath. gimnasiun tornatermében november 3-án este fél 7 órakor megkezdik. Kérjük a jelentkezők pontos megjelölését.

majd csődöt kértek maguk ellen. A budapesti rendőrség az árukra elrendelte a bűnügyi zárlatot és a tulajdonosok ellen fitelezői kijátszás címen megindították az eljárást

— **Földrengés Aradhegyalján.** Erdélyes természetű jelenséget észleltek az aradmegyei Chioroc és Cavin községek lakói vasárnap este. Az esti órákban nyolc és kilenc óra között kisebb-szerű földrengés volt, a házak megremegek, a lakásokban a tárgyak elmozdultak a helyükről és gyöngye földalatti dübörgés hallatszott. A földrengés azonban csak néhány pillanatig tartott

— **Elítélt gyilkos anarchista.** Rómából táviratozzák: Bonomi anarchistát Buonservizi olasz fascista meggyilkolása miatt 8 évi kényszermunkára ítélték. Az ítélet kihirdetése után a fascisták a kommunistákkal összeverekedtek a törvényszék épülete előtt.

— **Gyilkos fivér.** Berlinből táviratozzák: Willy Cuth kereskedő ma délelőtt merénylete követett el mérnök öccse ellen. Amikor a mérnök autóba akart szállni, hatszor egymásután revolverrel rálőtt a bátyjára, de egyetlen golyó sem találta el. A rendőrök üldözésbe vették a menekülő kereskedőt, ki a rendőrökre is több lövést adott le. Majd amikor látta, hogy nem tud elmenekülni, revolverét maga el fordította és föblötte magát.

Ujból maximálják a vendéglőárakat Aradon.

A husárakelentős emelése.

(Saját tudóinktól.) Arad város vezetősége az érdekeltek bevonásával maartotta meg ármáximáló ülését. Az ülésen, a városi tanácsosok kében az a vélemény alakult ki, hogy ismét maximálni kell az összes vendéglői árakat, mert ebben hónapban, amióta szabaddá teék a vendéglői árakat, egyes termekben indokolatlan drágás állott be. A vendéglősök megbízottainak tiltakozása dacára, tanács november hónapra a következőképpen maximálta a vendéglői árakat: Huslevés 4.50, Orba-leves 8 lej, főzelek borju sertés feltéttel 18 lej, ugyanaz marhahus feltéttel 16 lej, marhahus tartással 15 lej, borju sült 12 dr. 24 lej, hirtelensült borju 26 l ugyanaz sertés 30 lej, mártásos sertés 30 lej, bős sertés 28 lejült tészta 12 lej és főtt tészta 10 lej adagonként. A tanács a borju kilogrammjának árát 35—37 re emelte, a juthus kilóját 20 ról 25 lejre, a másodrendűt 17 lől 22-re, marha- és sertés-hus ára arad 41 és 30 lej kilogrammként. A többi cikkek áraiban léngesebb változás nem történt.

— **Autókat vesz Arad város.** Arad város vezetősége elhatározta, hogy lehetőleg még ebben az évben egy teherautót, seprő- és locsoló-autót szertsz be. A városnak ez az intézkedése nagy megtakarítást jelent, mert a mérnöki hivatal a szükséges munkálatokhoz kénytelen állandóan öt aradi fuvaros lovait igénybe venni, amelyekért mindegyiknek naponként 250 lejt fizet.

— **Milliomos házaspár válása.** Londonból jelentik: Az angol fővárosban óriási feltűnést kelt a dúsgazdag Nash házaspár válópöre. Az angol font sterlingekben milliomos férj azért kénytelen elválni a feleségétől, mert már képtelen a felesége ruhásmiláit fedezni. A férj kijelentései szerint, az ő feleségének van a világon a legnagyobb ruhafára. Kosztümjeinek száma meghaladja a háromezretet. A válópör megindítása után néhány héttel Amerikába utazott Nashné, aki erre az utra is négyszáz ruhát vitt magával. Ezt pedig még egy angol milliomos sem bírja és ezért válik a Nash-házaspár.

— **Timisoarai bankár hamis bukása Budapesten.** A megbukott Temesvári Lloyd banknak egyik igazgatója Walder József, mint ismeretes a bukást megelőzőleg eladta a bank részvényeit és Budapestre szökött. A magyar fővárosban rokonával Nádler vállalkozóval megalakította a „Mercur” textil kereskedelmi vállalatot. Több milliárd értékű árut vásároltak, a melyet vételáron alul árusítottak.

Letartóztatták a gyilkos diák családját

Eltemették a meggyilkolt rendőrprefektust. — Harmincezer ember a temetésen. — Két miniszter mondott gyászbeszédet a koporsó mellett.

(Bucuresti, október 28.) A borzalmas jassyi kettős gyilkosság még mindig izgalomban tartja egész Románia közvéleményét. Manciu rendőrprefektus és Huseanu rendőrszektör tragikus halála valóságos féltárgyát a hatóságok eddigi közönyükből és most óriási apparátussal folyik a vizsgálat, nyomozás és a bűnösök letartóztatása. Zelea Codreanu kívül egész csónó embert tartóztatnak le és a jassyi rendőrség páratlan eréllyel és szigorúsággal kezeli az ügyet. A tragikus esetről a következő újabb részleteket jelentti bucarestii tudósítónk:

Manciu prefektus, ugylátszik már értesülhetett arról, hogy kétszül ellene valami, mert a bírósági tárgyalóteremben és a folyosókon több polgári ruhás rendőrt helyeztek el, akiknek az volt a feladatuk, hogy kísérjék figyelemmel a szokatlanul nagy számban megjelenő diákokat. A revolverlövések azonban oly hirtelen történtek, hogy senkinek sem volt ideje megakadályozni a merényletet. Amint a prefektus a tárgyalóterem ajtaján kilépett a folyosóra, azonnal közrefogták a diákok, közöttük volt Zelea Codreanu is. Az eddigi vizsgálat megállapította, hogy egy diák hirtelen odalépett Codreanához és a fiúlebe sugta:

— Itt a cselekvés ideje!

Zelea Codreanu erre, mielőtt valaki is megakadályozhatta volna, előrántotta revolverét és közvetlen közélről a rendőrprefektus felé lött. Három lövést adott le, azután bemenekült a tárgyalóterembe, ahol azonnal letartóztatták. A közelben levő izraelita kórházból hordágyakat hozattak, de Manciu prefektus még az utón, a kórházbevitel közben kiszenvedett. Huseanu, akinek a mellébe hatolt a golyó, a kórházi ágyon halt meg, Closs rendőrfelügyelő állapota pedig rendkívül súlyos.

Számos letartóztatás.

A merénylet híre leirhatatlan hatást keltett. A rendőrség azonnal a legerélyesebben lépett fel és számos embert letartóztatott. Brațianu miniszterelnök és Marzescu igazságügyminiszter azonnal táviratoztak Jassyba, hogy az ügyben szereplő összes bűnösöket tartóztassák le. Még a gyilkosság esetején a rendőrségre vitték Mota diákokat, a hírhedt fascista vezért, akit annak idején gyilkosságért felmentettek, ezenkívül Garnea, Pamarzon, Gradisteanu, Balteanu, Rugina Jon, Botez Viktor, Vasile Gratulescu diákokat. A már korábban letartóztatott két védőügyvédet Climescut és Dumbravát szabadlábra helyezték. Ujabbban letartóztatták Sava Juon diákokat is és Zelea Codreanu atyját, idősebb Zelea Codreanut. Ugyanis a gyilkosság estéjén a jassyi Central-szálló nagytermében bankettet tartottak a diákok, amilyen a szónokok hőstétként ünnepelték a prefektus meggyilkolását. A banketten részt vett az öreg Zelea Codreanu is, aki a fascista hősiesség példájának állította oda fia gyilkosságait. Erre úgy őt, valamint a bankett számos résztvevőjét letartóztatták. Ma a rendőrség letartóztatta Zelea Codreanu anyját, nővérét és még több diákokat, akik a tavalyi

fascista összeesküvésben résztvettek. Egyidejűleg házkutatást tartottak jassyi és bucarestii antisemitá klubokban.

Harmincezer ember a prefektus temetésén.

Tegnap délután 3 órakor óriási részvét mellett ment végbe a tragikus véget ért Manciu prefektus temetése. A gyászszertartás, amelyet Tinen moldvai metropolita fényes papi, segédlettel celebrált, két óra hosszat tartott. A gyászszertartás befejezése után Marzescu igazságügyi miniszter lépett a koporsó elé és a kormány nevében gyászbeszédet mondott. Párhuzamban volt Greseanu jassy-i szenátorának a kommunisták által annak idején történt meggyilkolása és Manciu prefektus tragikus halála között. Megállapította, hogy bár különböző okokból is következett be a két ember halála, a következők megegyeznek. Ezek a gyilkosságok súlyosan sértik Románia ér-

dekeit. Beszéde végén dicsérlettel emlékezett meg a rendőrprefektus érdemeiről és a kormány nevében részvétét tolmácsolta. Utána Tatarescu miniszter beszélt, aki éles szavakkal helyezte meg a gyilkosságot. A rend hivatott öreinek meggyilkolása — mondotta — a hazafias agitáció jelszavának ürügye alatt történt. Azok, akik az ország határain kívül azt óhajtották, hogy Romániában a rend felbomoljon, sajnos segítő társakra találtak a gyilkosokban. Sőtét és véres brutalitás fenyegeti az országot. Manciu ártatlan teteme mellől kiáltok oda mindenkihez, hogy ébredjen fel a lelkiismeret és a felelősség érzése. A miniszter beszéde nagy hatást gyakorolt a 30.000 főnyi gyászoló közönségre. A gyászbeszédet Slatineanu jassy-i egyetemi rektor beszéde fejezte be, aki rámutatott arra, hogy szociális problémákat nem lehet véres kegyetlenséggel megoldani. A gyászbeszéd elhangzása után a menet megindult a jassy-i állomásra, ahonnan Bacauba szállítják Manciu rendőrprefektus holttestét és ott helyezik el örök nyugalomra.

Gömbös védekezik a puccs-vád ellen.

Lovagias-affér a fajvédővezér és Wild József között. — A budapesti rendőrség nyomozást indított a katonai toborzás ügyében.

(Budapest, október 28.) Wild József egypárti képviselő a Pester Lloydban közreadott nyílt levelében — amelyről már megemlékeztünk — többek között azal vádolta meg Gömbös Gyula fajvédővezért, hogy puccsot készít elő, amelynek központjában Albrecht főherceg áll. Gömbös hírlapi nyilatkozatban és magánbeszélgetések során Wild Józsefet örültnék nevezte és eljárását pedig a lelkiismeretlenség csimborásszójának. Wild Gömbös Gyulát kijelentései miatt provokálta. Báró Piret, Albrecht főherceg udvarmestere kijelentette, hogy a főherceg állandóan Magyaróváron tartózkodik, politikával egyáltalában nem foglalkozik és Gömbössel nem tart fenn érintkezést. Gróf Apponyi Albert a Gömbös-ügyvel kapcsolatban kijelentette, hogy Gömbös akcióját nem kell tragikusan venni. Majd hangoztatta, hogy mindig azoknak az oldalán lesz, akik az egypárti akciók ellen harcolnak. Az Albrecht-puccs véleménye szerint komolytalan. Nem kell ágyúkkal verebnie löni. Gömbös különben vasárnap Jászberényben résztvett az ott tartott fajvédő-gyűlésen, s beszédében a független nemzeti királyság mellett foglalt állást. A magyar nemzetgyűlés mai ülésén szóban is válaszolt Gömbös Gyula Wild nyílt levelére. Felszólította Wildet, hogy vádjait a nemzetgyűlés összessége előtt ismétlje meg. Hangoztatta, hogy királypuccsot csinálni ma egyszerűen örültség lenne. Amióta a legutóbbi királypuccs lezajlott, azóta viszályon minden ilyenemű tevékenységtől, mert az az álláspontja, hogy az országot nem szabad olyan helyzetbe hozni, hogy a külföld beleszólhasson belügyeibe. Folyosói kijelentését pedig elferdítették, mert mindössze annyit mondott, nem tudja elképzelni, hogy Budapest vezetését baloldali többség vegye át Vázsonyi vezetésével. A választásokon arra fognak törekedni, hogy ne jöjjen

be a baloldal Vázsonyival. Hangsúlyozta, hogy lehetetlen, hogy Magyarország fővárosában ne a magyar mentalitásnak megfelelő többség kormányozzon.

Majd ismét Wild József nyílt levelére tért vissza Gömbös.

— Eszem ágában sem volt, hogy a Kecskeméti szervezett tömeggel Budapest ellen vonuljak, — mondotta Gömbös. — Semmiféle hasonló mozgalomban sem akarok résztvenni, mert jól tudom, hogy fegyvereink sincsenek. Politikai izléstelenségnek tartom, hogy Wild nem átalotta Albrecht főherceget is belevonni politikai ügyekbe. Az én nézetem, hogy a királykérdés felvétele ma veszélyes a keresztény egységére.

Majd kijelentette, hogy Wilddel szemben politikai haragot nem táplál, de mint férfi haragszik rá és hiszterikusnak tartja. Wild Gömbösnek a holnapi ülésen válaszol. Gömbös beszédét aránylag nyugalommal hallgatták végig és a beszédet csak néhány közbeszólás szakította meg. Gömbös beszéde alatt Wild nem volt jelen az ülésen, de úgy tudják, hogy a holnapi ülésen válaszol Gömbösnek.

Hír szerint a budapesti rendőrség nyomozást indított az állítólagos puccskísérelt ügyében annak megállapítására, hogy tényleg megindult-e a szervezkedés Albrecht érdekében?

— Hatósági orvosok vizsgálja Aradon. Az aradi egészségügyi felügyelőségen ma 18 orvos vizsgálta. A mai vizsgázók névsora a következő: Szabó István, Kovács Ernő, Fráter Sándor, Kolb Dezső, Bánhegyesi Helén, Bahil Dezső, Tiponutz Ernő, Körmendy Erzsébet, Penzenik Irma, Parobik Antal, Kovács Mária, Földi Piroška, Weisz Rózsi, Lovas Erzsébet és Many Ferenc Nagyváradról, Csathó Irma (Belényes), Tolnai Ede és Ruja Marcell (Nagyszentmiklós.) Holnap 21 hatósági orvos a vizsgáztató bizottság elé.

Kivégzés volt Szabadkán.

Háromszoros gyilkos izgalmas akasztása.

(Szabadka, október 28.) Ma nagy napja volt a szabadkai törvényszéknek. Negyven esztendővel ezelőtt hajtottak végre utóljára hialalos ítéletet Szabadkán és ma embert akasztottak Szabadkán. Tóth Imre parasztleány hónapokkal ezelőtt betört egy szabadkai házba, ahol meggyilkolta és kirabolta Molnár-Megyeri Józsefnét, továbbá egy öreg embert és egy öregasszonyt. Háromszoros gyilkosságot követett el. A szabadkai törvényszék a három gimnáziumot végzett gyilkost kötél általi halálra ítélte. Sándor király pedig Tóth Imre kegyelmi kérvényét elutasította. A kivégzés ma reggel hét órakor történt meg a szabadkai törvényszék udvarán. A kivégzésre a törvényszék udvarán a hatóságok képviselői és mintegy 80 főből álló belépőjegyes közönség jelentek meg. Nőknek nem adtak ki belépőjegyet. A közönség nagy része orvosokból és ügyvédekkel állott.

Tóth Imrét hátrakötött kezekkel három fegyveres őr kísérte a bitófa alá, előtte pedig két ferencrendi atya haladt, az egyik keresztel a kezében. A hialálraitélen nem volt felső kabát és ingeről hiányzott a gallér. Még egyszer felolvasták előtte az ítéletet és amikor ezután az egyik fogházor az akasztófa felé fordította, akkor hirtelen a bírák felé fordult ismét és könyörgő hangon mondotta:

— Nagyságos elnök ur! Valamit akarok mondani!

Amikor a beszédre engedélyt kapott, remegve és szaggatottan mondotta:

— Nagyságos főügyész ur! Vegyék le csak az egyik kezemről... Csak az egyik kezemről a kötelet... nem lesz semmi... az egyik kezemről...

Majd zavarodottan folytatta: Nagyságos elnök ur! Valamit akarok mondani... csak egy pár szót... az isten áldja meg... még beszélni valóm volna... Mélyen tisztelt közönség! Meg akarom mondani hogyan történt! Nem én vagyok a főbűnös. Eszemben sem volt, hogy gyilkoljak. Nem is gondoltam arra, hogy elmenjek a Megyeri-házba. Soha nem történt volna ez velem, ha a Torkos nem csal el a korcsmába, ha a Torkos nem itat le egészen... Nem akarom gyilkolni... Torkos az igazi bűnös és Torkos most szabadon jár.

Két lépést tesz még a bírók felé, de nem adnak engedélyt neki a további beszédre, a serajevoi hóhér és segédje megragadják, a bitófa alatt levő zsámolyba vonszolják, a nyakába akasztják a kötelet és három perc múlva már az orvosok konstataáltak a beállott halált. Még egy fél óráig a kötélén hagyták Tóth Imre holttestét, majd elszállították a temető halottasházába.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* Az aradi színház heti műsora. Szerdán: Vörös malom, színjáték. Csütörtökön: Traviata, opera. Pénteken: Gyöngypalota, operette-bemutató. Szombaton: Gyöngypalota, operette. Vasárnap délután fél 3-kor: Gyöngypalota; fél 6-kor: Árvácska; fél 9-kor: Zsófiával baj van bohózat. (Bemutató előadás.)

* Kathleen Parlow hangversenye. Ma este tartotta aradi hangversenyét a Kulturpalotában Kathleen Parlow kanadai hagedümművész nő telt nézőtér előtt. A művész nő autódéfektus következtében csak este 10 órakor érkezett meg Oradcamarerről. (Nagyváradról) és fáradtan állott ki a hangversenymelvényre. Azonban már első száma után is elementáris erővel tört ki a hallgatóközönség tapsa és a tetszés nyilvánítása minden szám után csak fokozódott. A hagedümművész biztos vonókezelése, nőiségének minden varázsa olyan művészi egyéniséggel és tudással párosul, amely a legnagyobbak közé emeli. Elmélyedő és finom játéka felejthetetlenül szép tolmácsolásban adták Vitali „Chaconne”-ját, Vieuxtemps D-moll hangversenyét. Rimszky—Korsakow himnuszát a naphoz, Brahms — Joachim magyar táncait, Chopin nocturne-jét, Kreisler Gitánáját, Bazzini és Goldmark műveit. Caravla N. bucurestii zongoraművész stílusos kísérő. (b. II.)

* Kúri Klárka vendégjátéka az aradi színházban. Az elmúlt héten Burnett bájos és szentimentális darabjában, a „Kis lord”-ban vendégszerepelt az aradi színház színpadán Kúri Klárka. A kis művész nő színjátszó képességei Aradon már jól ismeri a közönség, sok tapsot könyvelhetett el magának a múltban is Kúri Klárka, aki eddig főképpen nagy szerű táncadásáról tett tanúságait. Most nagyobb lélegzetű és súlyosabb színészi kvalitásokat igénylő szerepben lépett a közönség elé és bebizonyította, hogy színpadratermett és a legkülönb gvermekszínészek közé tartozik. Kedves játéka, szép beszéde, értelmes hangsúlyozása és bájos megjelenése különösen predestinálja a ki lord eljátszására, amelyben megérdemelten nagy sikert aratott. Kúri Klárkát hasonló szerepekben szívesen látnánk a jövőben is az aradi színház színpadán. Vendégszereplése élvezetes estét szerzett a szépen megtelt nézőtér közönségének. (=)

* Horváth Nusi vendégszereplése az aradi színházban. A színházi közönség körében általános szeretetnek örvendő kiváló primadonna. Horváth Nusi jelenleg Aradon időzik szüleinél. A művész nő, aki sorban meghódította az erdélyi városok közönségét, a jövő hét folyamán vendégszereplni fog az aradi színházban, amely ez alkalommal felüljti az Erdésziesány, Boccacio és Mozikirály operetteket, amelyeknek primadonna-szerepeiben a kiváló művész nő nagy sikereket aratott.

* Az aradi Kölcsey-Egyesület első marinéja. Az aradi Kölcsey-Egyesület vasárnap, november 2-án tartja meg szezonnyitó irodalmi délutánját. Az ünnepélyes megnyitó alkal-

Erőt vett Frohreichon a gyilkosok szörnyű lelki tusája.

Mindinkább elborul az apósgyilkos elméje. — Frohreich kis gyermekét Németországba vitték.

(Budapest, okt. 28.) A soproni ügyészség fogházába zárt dr. Frohreich Ernő, Egyedi Ariur föld birtokos gyilkosa, most megy át a gyilkosok szörnyű lelki tusáján. Napok óta szinte megmeredve ül a cellájában és mereng a messzeségbe. Már nincsenek vágyai és kívánságai. Dolgozni sem tud, a vizsgálóbíró sem hallgatja ki, mert Frohreich száját nem hagyja el értelmes mondat. Nap-nap után romlik az egészségi állapota és elméje mindinkább elborul. Tíz napja, hogy a felesége elbucszott tőle és azóta nem volt látogatója. Ma látogatta meg tíz nap óta először dr. Sándor László, volt rendőrfőkapitány, Frohreich védője. Frohreich a védőjét alig ismerte meg. Amikor az ügyvéd elmondotta neki, hogy a nővére beteg és a kisfiát elvitték németországi rokonaihoz, csak akkor tért magához. Könyvezní kezdett, de továbbra is olyan hárgyan és együgyűen viselkedett, mint aki nincsen öntudatánál. Egyelőre csak a fogház orvosa figyeli meg Frohreich elme-

mával az erdélyi irodalom két kiváló reprezentánsa, dr. Oiosz Lajos és Bárd Oszkár lép a Kölcsey dobogóra. Dr. Oiosz neve ismeretes már az aradi közönség előtt és a hosszabb szünet után kétszeres évveltel hallgatja a közörség újabb írásait. A program többi szereplői is aradiak: Rényi Józsa zongoraművész, dr. Olasz Pál és Bárd Róbert Oszkár. Az irodalmi délutánokat nagy érdeklődés előzi meg.

* Az aradi színházi iroda hírei. Az aradi színháznak ma, szerdán megint igen érdekes estje lesz, az igazgatóság felüljti a tavalyi szezon szenzációs prózai slágerét, Molnár Ferencnek Vörös malom című színjátékát, a főszerepekben Fekete Mihályval és Sugár Terivel. Csütörtökön operaestben lesz része az aradi közönségnek. A társulat Verdinek Traviata című művét hozza előadásra. A fő női szerepet a széphangu Auer Kató éneklí és fellépnek még Békefi Mihály, Békefi Lajos, Szücs Laci, Ladiszlav, Berengh és Szabó Gyula. — Ennek a hétnek az operettjelenésége Kertész Sándor Gyöngypalota című darabja lesz, amelynek zenéjét Békefi Mihály szerezte. A hangulatgazdag operettet stílusos kiállításban, Fekete Mihály színgazgató rendezése mellett pénteken hozza színre a színtársulat: Lengyel Irénnel, Zilahy Irénnel, Békefi Lajossal, Rudas Bandival, Szabó Gyulával, Berengh-el, Kassayval és Szabadkayval. — Király Ernő, Budapest legnagyobb szerű bonvivánja Clujon (Kolozsváron) játszik. A nagyszerű művésszel Fekete Mihály színgazgató tárgyalásokat folytat, hogy a jövő hét első napjaiban Aradon vendégszerepljen. A vendégszereplés lehetőségét kissé nehezé teszi a 40 százalékos jegyadó, Hihetőleg azonban sikerül a színháznak megegyezési lehetőséget találni és ez esetben Király Ernő négy estén fog Aradon fellépni.

állapotát, de valószínű, hogyha elmebeli állapota nem javul és nem tud vallani, akkor elmeorvosok megfigyelése alá bocsátják. További sorsát azután az elmeorvosok határozzák meg. Hogyha nem ébredne öntudatra, akkor elkerülhetetlen a tébolydába szállítása. Már azelőtt is — Frohreich egzaltált magatartása és családjának multja miatt — tartottak tőle, hogy kénytelenek lesznek az őriitek házába szállítani. Az, hogy megszokott környezetéből kiszakadt és elvesztette eddigi kényelmes életét, még inkább megviselték az idegeit. A lelki tépelődés, amely a cellában elfogta és az a sok izgalom, amelyet a vallatások során kiállott, teljesen elborították az elméjét. A vizsgálatot dr. Kun László ügyész folytatja még, de a napokban át fogja tenni az ügy iratát dr. Wipplinger Róbert főelőtáblai bírónak, a soproni törvényszék vizsgálóbírájához. Házkutatásokat sem tartanak többé, mert kétséget kizáróan beigazolódott, hogy Frohreichnek tetete elkövetésében nem voltak büntársai.

Visszaélés Márkus István színészi felügyelő nevével.

Egy hangversenyrendező artistaügynök manipulációja. — Artisták panaszlevele.

Kaptuk az alábbi levelet és közreadjuk minden kommentár nélkül, mert tudjuk, hogy Márkus István színészi felügyelő korrekt egyénisége távol áll az ilyen méltatlan üzelmektől és éppen ő lesz az első, aki, ha tudomására jut ez az eset, a szóban forgó „hangversenyrendező ural” minden további nexust meg fog szüntetni. Itt a levél:

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Nagyon jól tudjuk, hogy minden igazságos ügy védelmére kel s róánk artistákról is már számtalanszor jóindulatulag megemlékezett, ezért kérjük, szíveskedjék a következő panaszunkat megírni.

Márkus István, volt rendőrprefektus, a kiváló operaénekes, jelenleg színészi felügyelő s az ő hatáskörébe tartoznak a kabarék és varieték is. Tőle függ, hogy ki működhet romániai helyiségekben. Most Márkus, az operaénekes hangversenyt adott Aradon és Temesvárott és ezeket a hangversenyeket egy Bezan nevezetű újdonsült artistaügynök rendezte. Ez a Bezan azonban olyan módon akart haszonhoz jutni, mely méltatlan Márkus Istvánhoz, úgy a neves operaénekeshez, mint a színészi felügyelőhöz. Bezan ugyan is szelid presszióval és gyengéd célszavakkal nemcsak artistákkal, hanem a konzumszemélyzettel akarta eladatni a hangversenyjegyeket, ezekre rátkmálta a jegyeket, hogy ismerőseiknek s a mulató vendégeknek adják el.

Tudjuk, hogy ez az eljárás csak visszaélés volt a közönséget-

ben álló Márkus István színészi felügyelő nevével és hivatali állásával s meg vagyunk győződve, hogy ezek után, ha ezt a felügyelő ur megtudja, ilyesmi többé nem fog előfordulni, illetve nem lesz erre az élelmes ügynöknek — alkalm. Kiváló tisztelettel (Aláíró-sok.)

Jön: Makiewa.

Tolvaj fogtechnikusnő.

Lopás manikűrözés közben.

(Saját tudósítónktól.) Novák Anna aradi női fodrász és manikűr üzletébe a napokban két elegánsan öltözött nő állított be. Az egyik manikűrözött köfmeit, másik pedig ez idő alatt varázsozott. Amikor a két jól öltözött hölgy távozott, az üzlet tulajdonosnője megdöbbenve konstataulta, hogy egyik asztalról eltűnt egy retikül, amelyben két aranygyűrű, egy női karkötőóra, egy értékes nagyitólencse és 65 lej készpénz volt. Novák Anna feljelentést tett a rendőrségen és a nyomozóosztály Sava Mihály detektivet bízta meg a tolvaj kézrekerítésével. A nyomozás ma eredménnyel járt, amennyiben a rendőrség a Dependence szállodában letartóztatta Kaufmann Erzsébet magyarországi illetőségű fogtechnikusnőt, aki rövid tagadás után beismerte, hogy a lopást ő követte el. A kifogástalan öltözetű huszonegy éves leány elmondotta, hogy július 28-án jött Magyarországhól Romániába. Egy hónapi tartózkodási engedélyt kapott és állandóan utazott Erdélyben egyik városból a másikba, hogy állást szerezzen magának. Sehohsem kapott alkalmazást. Megmutatta utlevelét Draghiciu Aurelnek, a kihallgatást végző rendőrtisztnek, aki megállapította, hogy az uticvél tartózkodási engedélyének rovata több helyen törőgummival végzett töröléseket tartalmaz. A leány beismerte azt is, hogy utlevelén kijavította a tartózkodási engedély határidejét, hogy tovább maradhasson Romániában. Két héttel ez előtt Aradra jött, itt a legnagyobb nyomorban élt. Egyik barátjánőjével elment Novák Anna manikűrüzletébe és ott látta az asztalon heverni a retikült, akkor fogamzott meg agyában a gondolat, hogy azt ellopja. A retikülben talált értéktárgyakat átadta Divin János állásnélküli kereskedősegédnek, aki azokat 350 lejért értékesítette. A rendőrség kihallgatta Divin Jánost is, akinek vallomása mindenben egyezik a Kaufmann Erzsébet által elmondottakkal. A leányt letartóztatták és a nyomozást tovább folytatják ellene.

Kérdés és felelet.

Látta már a NIBELUNGENT? Még nem látta a NIBELUNGENT? Akkor nézze meg a NIBELUNGENT!

Az összes őszi és téli árak őríási választékban, raktárra érkeztek!! — Feltűnő olcsó árak!!

Vándor divatáruház

Arad, Strada Metianu (Forray-ucca) Kérem kirakataim megtekintését!

Legjobb gyermekápoló

Höfer 1. számú gyermekhintőpora, Höfer Baby creme.
Raktárak Aradon: Vojtek gyógyszerár.

Lloyd
2344

KÖZGAZDASÁG

Zürichben 2.90, Párisban 10.65 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Október 28.) Francia frank 9.90, svájci frank 35, dollár 178, dinár 2.60, szokol 5.30, lira 8, angol font 820. **Kifizetések:** Budapest 430, Bécs 390, Prága 5.40, Zürich 34.75, Milano 7.85, London 815, Páris 9.70, Newyork 179, Belgrád 2.60.

ZÜRICHI NYITÁS. (Október 28.) Amsterdam 204.70, Newyork 520.25, London 2341.50, Páris 27.10, Milano 22.40, Prága 15.50, Budapest 0.0068, Belgrád 7.55, **Bucuresti 2.90**, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.25.

ZÜRICHI ZÁRLAT. (Október 28.) Amsterdam 204.80, Newyork

520.12.50, London 2343.25, Páris 27.20, Milano 22.46, Prága 15.50, Budapest 0.0068, Belgrád 7.50, **Bucuresti 2.90**, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.25.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Október 28.) **Kifizetések:** Páris 9.37, London 806, Newyork 179, Milano 7.78, Zürich 34.50, Bécs 0.0025, Prága 5.35. **Valuták:** Napoleon 710, aranyárka 43, léva 1.25, török lira 0.95, angol font 810, francia frank 9.75, svájci frank 35, lira 7.85, drachma 3.20, dinár 2.55, dollár 178, lengyel marka 0.00033, osztrák korona 0.0026 magyar korona 0.0023.50, szokol 5.30.

= A cukor ára. Bucurestiből jelentik: Az ipar és kereskedelemügyi miniszter rendeleti uton a kristálycukor árát 24.5 leiben, a kockacukor árát pedig 27.5 leiben állapította meg. A miniszter megteszi a szükséges intézkedéseket, ha konstatálja, hogy a szomszéd államok dumping politikája fenyegeti a hazai ipart. Tehát ha a cukor behozatala túlságosan emelkednék, a beviteli vámokat emelni fogja.

= Bükavásár Aradon. Arad vármegye állategészségügyi bizottsága f. é. november 9.-én a vásártéren (Csála alatt) bükavásárt rendez. A kiváló fajtaikat díjazni fogják. A bizottság ez alkalommal a községek részére bikákat fog bevásárolni.

= A szalámirészvényeket törlik a budapesti tőzsdén. Budapestről jelentik: A Szalámi-részvények körül legutóbb előfordult események során az volt sokak álláspontja, hogy deklarálva lévén a részvényeknek a forgalomból való kivonása, a tanács egyszerűen szüntesse meg azok jegyzését. A tőzsdetanács ma tartott ülésén egyhangúlag elhatározta, hogy a Szalámirészvényeket törli a tőzsdéi forgalomból és október 31-től kezdve megszünteti azok árfolyamának jegyzését. A határozat indokolása egyezik a fentebb jelzett megállapítással, mely szerint a közönség birtokában

lévő kevés részvény a természetes ár-alakulást alig teszi valószínűvé.

= Németország kilenc millió arany márkáért vasuti felszerelést szállít Romániának. A jóvátételi bizottság 33.7 millió aranyárka kártérítéssel terhelte meg Németországot. Ebből németország 24.7 milliót a Ruhr-megszállás előtt le is törlesztett vasuti anyagokkal és ipari cikkekkel, a hátralékos kilenc millió aranyárkát most szállítja le kizárólag vasuti felszerelési anyagokban.

Börtönre ítélt fosztogató vasuti kalauz

Főtárgyalások az aradi törvényszékben.

(Saját tudósítónktól.) Kovács József táblabíró büntető tanácsa kedden délelőtt több büntetőben fő tárgyalást tartott az aradi törvényszékben. Nicza Pál vasuti kalauz fosztogatással és lopással vádolva állott a bíróság előtt. Albu István aradi román gimnáziumi tanár szeptember 17.-én két utazókosarat adott fel személypodgyász-ként Brádra az aradi állomáson. A kosarakat megérkezési helyén kiváltotta és meglepetve állapította meg, hogy az abban lévő értékes dolgokat többek között egy aranyórát is ismeretlen tettes kitalopta a csomagokból. Jelentést tett a lopásról a brádi állomási csendőrségnek, amely kinyomozta hogy Nicza Pál kalauz a tettes; le tartóztatta és beszállította az aradi ügyészség fogházába. A mai fő tárgyaláson a vádlott beismerésben volt. A törvényszék Nicza Pál bűncselekményénél súlyosbító körülménynek tudta be, hogy éppen az követte el a lopást, akinek feladata lett volna a személypodgyászokra vigyázni. A bíróság két évi börtönbüntetésre ítélte Nicza Pált. A vádlott felebbezett.

Deák Nica János volt rendőrt, aki részeg állapotban az állomási rendőrség inspekcións szobájában egy aradmegyei csendőrt súlyosan bántalmazott 15 napi fogház-büntetésre ítélte a törvényszék. Az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztették. — Popescu

Miklóst és Barabás Ferencet azonnal vádolta az ügyészség, hogy Folk Mórictól ligeti vendéglőstől értékes dolgokat loptak el. Mivel a vizsgálat nem tudott eredményt produkálni a gyanúsítottak ellen, a mai főtárgyaláson az ügyész eljuttatta a vádat ellenük. A bíróság a vádlottakat felmentette és több heti vizsgálati fogság után elrendelte azonnali szabadlábrahelyezését.

MOZI

xx Ma, szerdán mutatja be az aradi Apolló a Kaméliás hölgy című szenzációs filmdrámát. Ifjabb Dumas Sándor örökszépségű drámájának legszebb és legmeghatóbb mozzanatai elevenednek meg ezen a tökéletes kiállítású filmen. Szivdráma ez, amely inkább a lelkekre, mint az idegekre hat és lehetetlen könnytelen szemmel végignézni. Armand Duval és Gauthier Margit immár klasszikus szerelmének megrázó momentumai valósággal elbűvölő erővel érvényesülnek Rodolpho Valentino és Nazimova gyönyörű alakításában. A gyönyörű film dráma szerdától péntekig szerepel az Apolló mozgószínház műsorán.

xx Mozi ma timisoarai Record-Speciala sörrel igyon.

xx Az aradi Uránia mozgószínházban ma, szerdán a Nibelungen kétrészes filmremekmű első része kerül vetítésre. A szebbnél-szebb jelenetekben hővelkedő film eddigi előadásait mindig zsufolt nézőtér élvezte a lehető legnagyobb elragadtatással. Miután a monumentális film remek vetítése teljes két órát vesz igénybe, ezért az előadások pontosan 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

A hamisnevű bandavezér

A halmágyi banditák vezetőjének loptott okmányai.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes átirat érkezett ma az aradi csendőrpáncsnoksághoz. Mint emlékeztetés, az aradi csendőrség elfogta az egyik, Halmágy környékét veszélyeztető rablóbandát. Megmene kült azonban a banda vezére, akit csak néhány nappal később fogtak el kalandos körülmények között. A bandavezér Nichifor Lupoj volt, akit akkoriban az aradi ügyészség fogházába szállították. Az aradi csendőrpáncsnokság átiratot intézett az elfogott bandavezér lakóhelyére Michalasi Hotin-megyei községbe, hogy életkörülményeiről közelebbi felvilágosításokat nyerjen. Ma érkezett a michalasi csendőrség válasza, amelyben azt a meglepő hírt közölte, hogy Nichifor Lupoj, aki után kerdőzködnek, még ma is a község lakója. becsületes CFR.-munkás és az utóbbi év alatt nem mozdult ki a községből. A munkás kihallgatása alkalmával megállapította, hogy iratait a múlt évben ismeretlen tettesek, ruháival és megtakarított vagyonával együtt ellopták. A tettes valószínűleg az ál Nichifor Lu-

poj volt, akinek valódi kiléte még homályban van. A csendőrség ma értesítette az aradi ügyészséget a meglepő átiratról.

Don-Juan kereskedő

Egy magyar kereskedő különös afférje Bécsben. — Amikor a 71 éves főnök együtt mulat fiatal alkalmazottaival. — „Lopjatok, ahogy csak tudtok!”

(Bécs, okt. 28.) Különös afférje támadt Herz Rezsőnek, a Bécsi Magyar Egyesület egyik vezető tagjának alkalmazottjaival. A 71 éves öregur egy nagy konfekciós cég főnöke és azelőtt ugyanezt az üzletet, mint a Rohó egyesület egyik osztályát vezette. Az öregur szemet vetett egy 18 esztendő gyönyörű alkalmazottjára és ettől az időtől kezdve a munka idő befejezése után egész személyzetét elvitte vacsorálni, majd barba mulatni. A leánynak nem merete szerelmét megvallani, ezért az egész személyzetet hívta meg állandóan, hogy így a munkaidő után is a leány társaságában lehessen. Egy ízben boros állapotban azt a kijelentést tette: „Lopjatok, vehettek, amit akartok!” Ezt a kijelentést a cég egyik alkalmazottja komolyan vette és különböző fehérműket hazavitt lakására. Herz időközben megváltoztatta magatartását alkalmazottjaival szemben, mivel a fiatal leány kilépett a cég szolgálatából. Ekkor felfedezte azt is, hogy az egyik alkalmazott tényleg megfogadta boros állapotban tett tanácsát és több dolgot elbujdonított. Az alkalmazottat nyomban elbocsátotta és lopás miatt feljelentést tett az ügyészségen. A most megtartott tárgyaláson egyesek igazolták a vádlott védekezését és úgy vallottak, hogy Herz a kijelentést tényleg megtette. Más tanuk azonban, akik még jelenleg is a cég szolgálatában állnak úgy vallottak, hogy Herz nem így mondotta a barban, hogy az alkalmazottak vehettek, hanem csak arról szólt, hogy előlegként mindig rendelkezésükre áll a cég raktára. A bíróság az ellentmondó tanuvallomások folytán a vádlottat csak feltételesen ítélte el, megállapítva azt, hogy maga Herz is beismerő vallomást tett, amikor bevallotta, hogy több ízben mulatozott alkalmazottaival és tényleg az volt barátságos magatartásának az oka, hogy az egyik fiatal elárúsító nagyon megnyerte tetszését.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Sándor

(volt Kelet) hatóságilag engedélyezett vizumgyűjtő osztálya közismert pontossággal garancia mellett naponta intéztet el kiprobált szakképzett futárokkal vizum és bármilyen megbízásokat CLUJ, TIMISOARA és BUCURESTIBEN.

BORNSTEIN photo-salon, **ARAD,** készít elsőrangú kivitelű fényképeket és fényképnagyításokat. (aj Neuman-ház)

A legszebb cipő ujdonságok mérték után BRAUN cipőszalonjában

készülnek Aradon, a főpostával szemben. — Női divat harisnya lezállított árban lesz eladva. 6026

Lissem-féle

divatruházban (ezelőtt Winternitz) van a „Dorma“ cluji kötszövőgyár lerakata, ahol kötszövőárak: kosztümök, szwaetterek, mellények stb. Harisnyák a legújabb divatszínben bámulatos olcsó árban kaphatók. Selyem flór harisnya már 80 lejtől is kapható.

Lissem

divatruház (ezelőtt Winternitz) A R A D, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér.) 6081

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

FELHÍVÁS.

Popeti Traján és Popescu Traján ügyfeleim az aradi „Crucea Alba“ szálloda bérletét f. év november 1-én átveszik Láng Imre jelenlegi bérletől, kinek esetleges hitelezői felhivatnak, hogy követeléseiket 3 napon belül jelenték be irodámban, mert későbbi jelentkezések figyelembe nem fognak vétetni.

Dr. Singer Lajos ügyvéd

Arad, Str. Horia 1.

Dr. Avarffy Károly és dr. Nagy Orbánné szül. Varjassy Szeréna bánaatos szívvel tudatják, hogy a szeretett feleség és felejtéhetetlen jó anyja

dr. Avarffy Károlyné szül. Scharntner Mária,

életének 88-ik évében, folyó évi október hó 28-án, a halotti szentségek ajtatos felvétele után meghalt.

Temetése folyó hó 29-én, délután 4 órakor lesz Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 19. szám alatti gyászaházból.

Az engesztelő szent-miséldozatot f. évi november hó 11-én, d. e. 10 órakor tartjuk a ft. Minorita-atyák templomában.

Nyugodjék esendesen!

Arad, 1924. október 28.

Dr. Nagy Orbán, veje. Avarffy Ferenc, sógora. Scharntner Sándor, unokaöccse. Özv. dr. Scharntner Sándorné, sógornője. Özv. Kasenozky Árpádné szül. Rezy Irén, Krisán Sándorné szül. Dallos Vilma, unokatestvérei. 329

„Joan Limbeck și Fini“ Arad, Fabrica de costituguri de metal și intreprindere de inmormantari, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Színház-épület.

Ha szép akar lenni, használjon **Kulka-féle** Lillomtej-krémet, Lillomtejszappant és Lillompudert.

Kapható kizárólag: Városi gyógyszerár a „Fekete Sas“-hoz, Timișoara, Szt. György-tér. 393

RÓZSA

a legháládatosabb 10 fajból, 120—150 cm. magasságban, 1 éves, koronás, mostani kiültetésre alkalmas, amíg a készlet tart, eladó. Megkeresésre szívesen válaszol!

Engelhardt I. Nándor, közgým, Páncota (Aradmegye). 6081

Ha olcsó és praktikus

alkalmi ajándékot akar beszerezni, úgy forduljon

Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca), I. emelet jobb alá. 1000

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetési ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig veszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredetileg alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Alkalmazás.

JÓ CSALADBÓL való, intelligens kisasszonyt keresek 12 éves leánykámhoz. Képezdét végzetek, vagy románul tudók, előnyben részesülnek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 900

BORPINCÉBEN járatos pince munkás áru kihordónak felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6075

FŐZŐ mindenest keres kéttagni család november 1-ére. Arad, Str. Mărășesti 34. (Kossuth-ucca.) 6076

BEJÁRÓ mindenest kéttagni családhoz felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6077

SUCHE eine Stütze, die ordnungsliebend, energisch u. verlässlich is. Offerte mit Lichtbildern versehen, an Georg Fésüs Cluj, Str. Regala 8. 10.142

ELSŐRENDÜ fehérnemű varrónő és himzónő kerestetik nagyobb községbe állandó alkalmazásra. Cim Rudolf Mosse (Sándor-hírlapirodában) Arad. 10.143

SUCHE einen fachmännisch geschulten Obst- und Wirtschaftsgärtner, der kleineres Gut selbständig leiten kann und zur Vieh- und Bienenpflege versteht. Offerte mit Gehaltsansprüche, Zeugnisse über bisherige Tätigkeiten und Lichtbild ist einzusenden an Fésüs György Cluj, Strada Regala 8. 10.142

ÜGYES varróleányok jó fizetéssel felvétetnek Fischer Gitti salonjában Arad, Str. Grigorescu 3. (Munkácsy-u.) 10.141

Vétel és eladás.

NAGY ÜSTHAZ üsttel eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 600

NAGY IRODAI ÍRÓASZTAL hat személyes japán csokoládé készlet, hat pár ezüst evőeszköz, kina ezüst moca-servise, használt vakond bunda, nyest boa, városi bunda, kézimunkák, dísz tárgyak, fotelek, szőnyegek, fali óra szamovár, Biedermayer-szalón és székek, szalónok, íróasztalok, könyvszekrények, kredenc, asztalok, asztalnemű, szarvas agancs, összecsuksútható vaságy, stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

RÖVID, kereszthuro, elsőrendű zongora eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6078

WEISZ LIPÓT fotószalonja, Arad, Str. Bratianu 12.

Gyermek portait és interieur-felvételek a leggyorsabb kivitelben eszközöszítetnek.

Eladó

Arad, Str. Fabricie (Gyár-u.) régi 7. sz. alatt 10 háztelék. Ugyanott egy malomépület bérbeadó, megfelelő mindennemű gyarüzemnek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

BIZOMANYBA VESZÉK complete szoba-berendezéseket, bútorokat darabszámra, szőnyegeket, ezüst, mü, antik, bronz és dísz tárgyakat, ékszerket, festményeket, lehrneműket, szőrméket stb. — Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca.) I. em jobb. 1000

KOPPER-FÉLE lepároló készülék, szilva, seprő, törköly, borlepárlásra irtartalom 60 Hl. olcsón eladó. Cim Stagel-schmidt, Batthyány-ucca 2. Timișoara. 408

ELADÓ SZÓDAGYÁR teljes felszereléssel. Simandán Péter Macca. 5947

ELADÓ fürdőszoba berendezés (fürdőkályha, horganybádógád, fayence mosdó és fayence klosett-csésze) asztal, továbbá takaréktűzhely vasalkatrészel. Agronomul Biztosító Arad, Str. Cloșca 15. szám. 10.143

Ingatlan.

VÉGELADÁS! Egy kat. szőlőtől 10 katasztrálsig, holdankint 25 ezer lejért eladók. Flora-iroda Arad, Bulev. Regina Maria No. 10. 6080

Oktatás.

FRANCIA, ANGOL órákat vennék perfect nyelvtanárnőtől. Cim az Aradi Köz löny kiadójában. 3000

Belváros szívében

kisebb bérház, átvehető modern 3 szoba, elő-, fürdőszoba, parkettás lakással, 600 ezer lejért eladó. Kizárólagos megbízott:

„URANUL“-iroda, Arad, főpostával szemben. 16063

Üzlethelyiség

Arad Strada Bratianu (Weltzer-ucca) legforgalmasabb helyén, berendezéssel együtt eladó. Megbízott: Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

150 drb. használt üres zsák olcsón eladó.

Ugyanott nagyobb mennyiségű nyárfateknő kapható. Arad, Strada Moise Nicoara (Petőfi-ucca) 6. 6079

Arad főterének

legforgalmasabb helyén I. emeleten

3 nagy uccai szobából álló helyiség

irodának vagy üzlethelyiségnek

azonnal kiadó.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

6000

Az Erdélyi Élet

minden szombaton szenzációs tartalommal jelenik meg. Állandó politikai, társadalmi, művészeti és közgazdasági közlemények a legjobb írók és újságírók közreműködésével. **Olvasa és terjessze!**

Nyirfarudat

prompt szállításra nagyobb mennyiségben keresünk.

Ajánlatok **Gerő & Friedmann** szállítási r.-t. Arad, Piata Avram Iancu 12. 6082

15 Lej

ráfizetéssel becserélheti rossz villanyégőjét jóra, ¼ Wattos-égők minden nagyságban, a rosszért 15%-ot leszámítok, la gyártmány, szabályozható villanyégők raktáron. Képkerekezés 70 féle minőségben. Ablaküvegezés. Schwarz üvegesnél Arad, Piata Plevnei 1. (Árpád-tér) zsidó templom mellett. 5798

Porter Paula festőművésznő **collectiv** tárlata **nyitva e hó végéig** ujonnan felépült Neuman-ház uccai helyiségében,

Utazó közönség figyelmébe!

A C. F. R. összes vonalaira 2—3 nappal, előbb Magyarország, Ausztria stb.-re szóló vasutijegyek oda és vissza 60 nappal előbb megválthatók a városi menetjegyirodában Arad, Str. Baritiu 3. (Rákóczy-ucca.)